

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K — f
 Hat óra — — 25 K — f.
 Három óra — 13 K — f
 Egyes számok ára 1 korona

BARS

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyilteéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdető- és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák arengediményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
 éleket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Égető kérdések.

Tagadhatatlan, hogy alig van még egy város Szlovenszko területén, mely rövid idő alatt annyit fejlődött volna, mint éppen Léva. Egy idegen, aki egy-két évtizeddel ezelőtt megfordult városunkban, most ha ide tévedne, alig ösmerne Lévára. Pár év alatt egész városrészek épültek, új utcák, tágas terek létesültek a város szélén a puha termő földeken s még a sártengerbe vesző kis családi viskók is arról beszélnek, hogy mily fejlődésképes ez a város. És mégis, mikor Léva várossal foglalkozom és összehasonlítom a mi kis városunkat a külföld ugyanolyan kis városaival, meg kell állapítanom, hogy Léva város még messze van az igazi fejlődéstől. A mi kis városunk ma olyan, mint egy beteg, vézna, gyöngye gyermek, akinek a világon mindent megadnak, csak az éltető szabad levegőt vonják meg tőle. Az a szegény gyermek játszik, folyton játszik, rakosgatja a játékmembereit, beszélteti, szerepelteti, szónokoltatja és gyülekezeti egészen úgy, mint azt a nagyoktól látja, — csodálatos szép dolgokat mondhat el velük, okosaknak, bátraknak, hősöknek nevezi ki őket és tervezgető, gondterhes térfiakká változtatja a színes ruhába öltöztetett lélektelen, cintányéros, kis emberkéket s míg gyermek szemé a nagyok mozdulatát lesi, — a nagyok, felnőttek szavát hallja, — teste fázósan huzódik össze, lelkében sir a vágy, zokog a kivánság: „levegőt akarok, szabad, friss, éltető, napsugaras levegőt“

Léva városának is sok mindent adnak. A tisztviselőknek lakóházat emeltek, háztelkeket parcelláztak, utakat javítottak és sok kivánságát amit nem is nagyon kért, könnyen teljesítették. De azért hiába vágyódik, amiért sir, zokog, könyörög, amiért a világon mindenre kész lenne, csak azt adják vissza neki, csak azt az éltető levegőt, a magyarnyelvű középiskolát.

A köztársaság első éveiben nemcsak városunk, de az egész garammenti magyarság megmozdult, hogy megmentse a lévai magyar gimnáziumot. Memorandummal fordultak az akkori kultuszminiszterhez, aki meg is ígérte a jogos kivánságunk teljesítését. És azóta csak várunk, egyre várunk, hol türelemmel, hátha

mégis, — hol türelmetlenül reményt veszve.

Amint hírlik a lévai tanítóképzőt elhelyezni akarják innen és helyette szakiskolát ígérnek. Szakiskolát?! Talán olyat, mint a késmárki textiliskola, amely azelőtt minden ott végzett növendékét állás-hoz jutatta s ma nem képes egyetkettőt sem. Vagy talán a lévai szakiskola is csak olyan ígélet lesz, mint a lévai magyarnyelvű gimnázium?!

Léván ma mindenki az iskola-kérdésről beszél. A tanítóképzőt állítólag Alsókubinba helyezik át, helyébe a csehszlovák gimnázium kerül, a polgári iskolát pedig annak helyére teszik és így tovább. Csak arról nem beszél senki, hogy mikor lesz itt magyar gimnázium? Mikor csap meg minket a tavasz éltető, napsugaras levegője? Illetékes helyeken nem is törődnek vagy talán már elfelejtették a garammenti magyarság kérésére teljesítésének egykori ígéletét vagy talán bennünk van a hiba, hogy megint reménytvesztve türelemmel gubbasztunk az egykori magyar gimnázium továbbtűnő emléken. Emelje fel az alkalmas pillanatban szavát a város és a garammenti magyarság mutasson rá, hogy a garammentén élő és hatványezernél több magyar lelket szánlálól lakossággal ragaszkodik az éltető levegőhöz, kitarat a magyar gimnázium mellett. Mi, az itt élő magyarok, nem törekszünk arra, hogy a nyelvhatáron fekvő, de magyar városban lakó szlovákság elveszítse gimnáziumát s helyette csak magyar legyen. Nem! Maradjon meg a szlovák is és legyen magyar gimnázium is. Reánk magyarokra reá fogják, hogy más nemzetiségűekkel türelmetlenek vagyunk. Ez nem áll. Mi más nemzetiségűek mellett mindenkor barátságban élünk. Egymást soha sem bántottuk, soha sem nyomtuk el és ezután is úgy akarunk élni és érezni, hogy mindnyájan egy országnak vagyunk a polgárai, adófizetői, szavunk egyformán meghallgatásra talal. Garammenti magyarság ne felejsd el, hogy éltető, napsugaras levegőre van szükséged! Talán nem ok nélkül mutattunk rá a kedvező alkalomra. Ne csak tervezgessünk, hanem sohasem lankadó erővel küzdjön a város vezetősége és lakossága a magyar nyelvű és telejthetetlenül szép multu gimnáziumunk újból való felállításáért.

Nyelvrontás.

Cajus.

A Híradóban több folytatólagos cikk jelent meg „A magyar nyelv szegénysége“ címen Ez a cím nem felel meg a valónak. A magyar nyelv ma, száz évvel Kazinczyék után, nem szegény. Nincs is okunk a szegénységén sopánkodni. Hála ezért örök értékű s örök életű nagy írónknak — már tudniillik a voltaknek.

A magyar nyelv ma minden fogalom megjelölésére alkalmas. Ha valaki valamely új fogalom megjelölésére ma mégis idegen szóra szorul magyar helyett, az még nem bizonyítja, hogy a magyar nyelv szegény. Az csak azt jelenti, hogy ez a valaki nem ismeri az illető magyar szót és nem iparkodik róla tudomást szerezni, lusta azt keresni.

Akiben magyar nyelvérzék van, aki a magyar nyelv természetét és észrend szerinti szóképzésének törvényeit ismeri, az mindenkor meg is találja azt a magyar szót, amelynek közvetítése útján a maga gondolatait magyar emberrel megértetheti, még ha újraalkotnia kellene is azt a szót.

A magyar nyelvet tehát jogosan csak úgy lehet „szegény“-nek mondani, mint pl. a milliomost, ha valami nagy lelki vagy testi bántalom érte.

A magyar nyelvet pedig nagyon sokszor éri bántalom. Hiszen minduntalan akadunk olyan, szóval-irással egyaránt elkövetett nyelvhibákra, melyek a magyar nyelven elkövetett vétségek. Ezeket a vétségeket, különösen ha magyar ember követi el, megbocsátani nem lehet, nem szabad.

Még ha idegen anyanyelvűek nyomorítják el a magyar nyelvet, akikről tudjuk, hogy azt nem bírják tökéletesen: az nem botránkoztat meg minket. De ha csak magyarul gondolkodó magyar embertől halljuk a magyar nyelvérzékünket bántó hibákat, akkor jogos a felháborodásunk.

Sajnos, azokat a hibákat, melyek mind megannyi vétkezés a magyar nyelv tisztasága ellen, ma már mindenféle oly egyének is követik el — szinte rendszeresen — akik csak magyarul tudnak s kiknek épen magasabb értelmiségüknél fogva nem volna szabad anyanyelvük iránt való kötelességükről megfeledkezniük.

Ehhez hasonló, szomorú dolgot t. i. hogy az ember a saját édes anyanyelvét rontja, tisztaságával nem törődik: sem az angol vagy német, sem a francia, olasz vagy más népnél nem tapasztalhatunk. Ez — például kell megvállanunk — magyar különlegesség.

Oka — de nem mentsége! — az, hogy a magyart körülvevő idegen, germán, latin és szláv népek mind egy közös, a magyar-tól távol álló nyelvcsaládnak, az indogermánhoz tartoznak Ezeknek nyelvtörvényei közősek. Ha közülök valamelyik valami nyelvújítást, akár valamelyik másik mintájára akarna eszközölni, ez nem lesz idegenszerű, ez nem fogja az illető nyelvet rontani.

A magyar azonban, akit csupa más nyelvcsaládnak tartozó népek környeznek s aki azokkal való sűrű érintkezésre van utalva, ennek a révén új eszmékkel, új fogalmakkal ismerkedik meg S már most, hogy azokat a maga nyelvén is kifejezhesse, sokszor új szavak szükségét érzi. Amikor most új szót akar alkotni, az idegen mintát veszi példának, ennek a befolyása alá jut. Ezt pedig lehetetlen a magyar nyelvtörvényekkel össze-

egyeztetni. Így csináltak például a német „*sich einbilden*” mintájára a „*beképzeln* magának” nyelvi szörnyszülöttet.

Ezek alapján megérthetjük, miért vált a háború előtti budapesti sajtó a magyar nyelv megrontójává. Erről egy ízben már szoltam a Prágai M. H. hasábjain. Akkor ugyanis megirtam ott, hogy a budapesti sajtó hasábjait oly hírlapírók látták el, akik többnyire németül gondolkodtak, otthonról magyar nyelvérzéküket nem hozhatták és ilyenre azokban a fővárosi körökben, melyekben forogódtak, szert nem tehetek. S mert nem voltak képesek németül megfogalmazott gondolataik számára rögtön megfelelő magyar kifejezést találni: ráfogták a magyar nyelvre, hogy hiányos, tökéletlen, a kor értelmi igényeinek meg nem felelő, hogy tehát fejlesztésre szorul.

Hozzá fogtak tehát a fejlesztéshez:

„*Beképzelték maguknak*”, hogy „*el van hivatva*” a „*jelen adottságok*” között nyelvművészettükkel „*alátámasztani*”, „*kiepíteni*” a roskadozó magyar nyelvet. „*Bevezették*” a sajtó- s majd a regényirodalomba a „*lekölészt*”, a „*lefolytatást*” és „*kilátásba helyezték*”, hogy „*pont*” olyan tökéletesség „*fejlesztik ki*” a magyar nyelvet, mint aminő a nyugati művelt népeké. Ők persze e munkájuk közben nem „*unták magukat*” sőt inkább „*mulatták magukat*” és „*beképzelt-ségükben*” meg voltak győződve arról is, hogy „*elhardtosságuk*” van, hiszők azon a „*plattform*”-on melyre felemelkedtek, megtalálták a helyes „*orientációt*”! Nekik persze az „*olyan mindegy*” volt, hogy szörnység-geik olvasására borzong-e a magyar ember háta vagy nem. „*Olyan nem létezik*” hogy valakinek elhitték volna vagy elhinnék, hogy a magyar nyelvet megrontják azzal az általuk teremtetett különleges, jellemző budapesti „*zsargon*”-nal, melyet a fővárosi közönség gyönyörködve bekapott és terjesztett. Náluk „*kicsinált dolog*” volt, hogy csak ők „*ismerik ki*” magukat a magyar irodalmi nyelvben s ebben a hitben megerősítette őket az, hogy ők működésük „*kifizette magát*” nekik. (Írásai ugyanis eltekelt, de nem a magyar nyelvük, hanem a piszok és szenny miatt amelyet azokban az olvasó elé táltak.)

A béke előtti Magyarország értelmisége

a fővárosi sajtóból táplálkozott. Szellemi igényeit a divatos, magyar nyelvű, fővárosi irodalom termékei kielégítették. Így aztán annak a magyar nyelvvel rontó mételeynek hatása elterjedt az egész országban. . . . Elterjedését többek között az a két körülmény tette lehetővé, hogy aki például németül tudott sőt tán go:ldokodott is, az nem akadt fönn a szavak, a szófüzés németes voltán, annak az nem volt szokatlan s ezért nem ütökött meg rajta. Aki pedig nem tudott németül, az ezt a „*németesség*”-et nem vette észre; szokatlannak látszhatott neki, miután azonban a „*magyar irodalom nagyjaitól*” hallotta, mint „*eredetiségen*” szintén nem ütökött meg rajta, befogadta, magáévá tette s alkalom adtán maga is alkalmazta. Ehhez csak némi könnyelműség és turáni közöny kellett, amit magyar embernél sajnos meg lehet találni.

A közöny mellett azonban az ember utánzási hajlama is segítette elő a nyelvromlás terjedését. Sok ember anélkül, hogy tudná vagy elgondolkodna rajta, jó avagy hibás-e ez vagy az a szokatlan kifejezés és szólásmod, maga is alkalmazza beszédjében, néha öntudatlanul is.

Csak két furcsa szó- vagy szólásra kelttem fel az olvasó figyelmét: a „*pont*”-ra s az „*ugyebár*”-ra. Ma mindenfelé halljuk és olvassuk a „*pont*”-ot ott, ahol a magyar ember az „*épen*”-t használja. Pl.: „*pont akkor*”, „*pont ottan*”, „*pont azt*”, „*pont így*” csináltam stb. ahelyett, hogy „*épen akkor*”, „*épen ottan*”, „*épen azt*”, „*épen így*”. Ez a „*pontos*” beszéd budapesti „*zsargon*” s aki ezt nem érzi, annak nincs magyar nyelvérzéke, aki pedig érzi és maga is alkalmazza az vétkezik a magyar nyelv ellen.

Az „*ugyebár*” magyarosságát nem lehet kétségbe vonni túl csak annak bizonyosságával említem, hogy helytelen vagy felesleges használatának divatszertűségét bizonyíthatom, melynek alapja az ember majmolási hajlama. Egy évvel ezelőtt még nem hemzsegett ez a szó az emberek beszédjében úgy, mint ma. Most ott fityeg a mondat elején, közepén, végén, akár van szükség rá, akár nincsen. S habár ez a kérdő szócska alapjában véve ártatlan: mostani divatszertű alkalmazása mintegy jelzője a korszellemnek. Ezt a korszellemet

valami dölyfös fenhéjazás jellemzi, melyet *arroganciának* is neveznek; amely nem ismer tekintélyt más egyén személyében. Megvan az ma kirívóan a viszonyok ügyes kihasználásával megmilliomosodott üzletemberben, de a szocialista tévtanokból telített szegény munkásban is. . . . no meg feltűnően az aranyifjúságban, még ha ezen hátul rajt tapad is még a tojásbéj. A legtöbb ember ma meg van győződve a maga bölcsességéről, igazáról, csálhatatlanságáról és már nem tudatosan is természetesen veszi, elvárja, mintegy követeli, hogy mások azt feltétlenül elismerjék. Ezt a célzatosságot az „*ugyebár*” árulja el, melyet kirívóan biggyeszt a szavai közé. A feleletet rá persze be sem várja: hiszen az — természetesen — csak igenlő volna; hiszen állításait senki kétségbe nem is vonhatná; hiszen az elenmondásnak az ügyesen közbeszurt „*ugyebár*”-ral eleibe vágott! jó neve lesű embernek ezt éreznie kell!

Kissé letértem a csapárról, melyen elindultam, de azt hiszem sikerült bebizonyítanom, hogy a közönség meggondolatlanul, minden bírálat nélkül azonnal kész utánozni egyesektől, különösen íróktól felkapott új szavakat és szólás módokat s így aztán ez az utánzási hajlam a nyelvromlás egyik jelentékeny okává válik.

(Folyt. köv.)

EGYRŐL MÁSRÓL . . .

Szerencsétlen

lesz, aki a szerencse körlevelét nem továbbítja. Ilyesmit olvastam nemrégiben egy ismerősömnél, aki lázas buzgalommal körmölt egy előtte fekvő levelet

Nem emlékszem már, hogy hány példányban kellett neki lemosolnó és tovább küldeni, de ez mellékes is. Lényege, hogy valaki megindított egy levelet „*add sokszorosítva tovább*” jeligélvél és a fentti fenyegetéssel kényszerít szerencsében szerencsétlenül vakon bizókat, hogy a boldogságot átvegyék és még hatványozzák. Szinte bámultam, hogy a XX. században a felvilágosultság korában oly hiszékenyek az emberek, különösen a fiatalok, sőt tovább menve,

A bérlő nem tud fizetni. Sok a gyerek, jövedelem semmi.

— Gondoltam — bőlöng bosszuan a mézárás.

— Azért hát várjon avval a husszámlával a jövő elsejéig. Jó pénz . . . hehe . . .

Elválnak. A mézárás nyomott kedvvel, Máté bácsi emelkedett lélekkel. Kutyá nagy a szerencséje. Hanem — a hivatalba menet — a két fűszeres boltot rendesen elkerüli. Nem sajnálja az utazást a város körül. Ki tudja nem áll-e a bolt küszöben a gazda. Ezek a kereskedők nagyon kellemetlen emberek.

Ennek az írásnak nincs meséje, mert Máté bácsi típus, akizhez hasonló száz meg száz kerülgeti a boltokat, mézárásokat az országban. Gyerekes füllentések, gavallérulánások, vacsora nélküli napok teszik ki őket. És nagy, boldongos, meginduló szív.

Onnan tudom, hogy tűzvész pusztított a megyében. Egy falu porrá égett. És megindult a gyűjtés. A Máté bácsi hivatalába is körbejárt az iv. Elseje volt s csak az imént verte markát Máté bácsinak a nagy summa fizetés. Jóformán még zsebre sem vágta, mikor bejött az alispán uramócsém karsu felesége két dámával s odatette az ivet Máté ur elé.

— Segélyt a földönfutók számára. Máté bácsi az ivre nézett. Ott tündökölt rajta egy csomó név. Őt-hat prédikátummal és pár koronával. Valami agyába villant. Fényes, cikkázó, hogy elvakuult tőle. Egy gondolat Ez az asszony itt s a többiek lenézik, kinevetik. Most letromfolja őket. Biztos kemény vonásokkal beirta a nevét:

„Marquise M. Barancsi: 500 korona.”

Sárányi István

A Z A D O M Á N Y.

A kistermetű Barancsiaknak nagy volt a hírük-nevük annak idején. Csak az a kár, hogy ez a kellemetes antihézis, mint hullámgyűrű, mindjobban elmosódott a tünő évek csendes vizein. En példának okáért, az alacsony kövér Barancsi Máténak már csak sovány erszényére emlékszem, melyből reggelenként, hivatalbamenet, fontoskodva szokott két kongó hatost kivájni. A keres summa egy lisztes asszonyoság retkes tenyerét verte, neve szerint Bébu Borcsát, aki szeplős bányai almát árult a Gencsi utca szegletén. Hol kisebbeket, hol nagyobbacskákat, de inkább csak kisebbeket, Máté bácsiban ugyan néha felébredt az ellentállás savó szavú ördöge, de a kofa-diplomata sietett azt fortyósan elaltatni.

— Ejnye, tarka cifra farka, be korán kelt ma a lelkem tekintetes Ur! Hát a Piroksa kisasszony? (egyem azt a gyűszűcsőpp száját!) Minek is kérdem a készült ugye bizony, a köri bábra.

— Aja, minek is hozza elő azt a fruskát! a méreg esz meg vele. Képzelve, ő rózsaszinbe akar öltözködni a cécóra, pedig én a fehérét szeretem. (Az anyját is abban ösmertem meg, nyugtassa az Isten.) Aztán én Bécsből szeretném hozatni a ruhát, hadd nézzék, hadd csudálják! De ő ragaszkodik a Hires Julis szabta-varta ruhájához. Hallott már ilyet?! Ezen aztán csunyán összekapunk és most háttal állunk egymásnak

S ahogy elégedetten tovament, apró tömzsi lábait szaporán szedegelve, a félre-taposott sarku, vedlett csizma keservesen nyögött utánna. A konyhapiacról gömbölyű, hamisszemű menyecskék jöttek vele szembe. Elül-hátul közrefogták és fecsegtek, mint a füstifecskék: így Máté bácsi, úgy Máté bácsi. És Máté bácsi egyszerre megtudott

felelni mindannyinak, boldogan forgott körökörül. Hajlongott, mosolygott, illatos bókokat szórt szét, pedig ő már nem volt a Barancsi márkik eleje és ezek itt nem kényes dámák a Mediciek udvarában, hanem csak egyszerű, kisvárosi polgárasszonyok valának

Az nem baj ha el is csippent egy-két percet a hivatalos órából. Ugyis csak amolyan szinekura az az iktatói állás. Annak idején elfogta volt alispán uramócsém az öreget: Te Máté bátyám, húzz ki bennünket a sárból, a jó Isten is megáld. Az iktatónk eltestált s most nem lelünk a helyére alkalmas embert? Pedig fontos pozíció . . . Státustitok . . .

És Máté bácsi kötélnek állt: bánja a kánya. Utójára is ennyivel tartozik az ember hazájának.

A Barancsi Máté rezidenciája nem volt éppen valami kastély formájú. Nádtejtös földéle közelebb volt a földhöz, mint az éghez. Száz meg száz nyílása volt ennek a divatból kiment háztartozéknak s feneketlen torkán vastagon csurgott be az istenáldása, ha megnyílnak az egzek csatornái. Az utcaajtónak — amint a nóta mondja madzag a kilincse. S ha Mihály bátyánk egyszerre arra vete-medik, hogy kikukucskáljon ablakán, hát a rámkákat kellene kiszéni, hogy visszahuzzassa megöszült fejét.

De azért ne tessék rosszat gondolni. Máté bácsi nem szegény ember. Ő mondja, hogy nem. Onnan tudom, hogy egy reggel szembe találkoztam Melujzóval a mézáróssal. Ez melegen üdvözölte a derék embert.

— Pálkás jó reggelt kívánok, hogy mint esett az éjszakai nyugodalom? Engem ne is kérdezzen: tele vagyok buval gonddal.

— Nono — morgott a mézárós.

— Igenis. A birtokomról — amelyik ott terpeszkedik az ország tulsó oldalán, gonosz hírek érkeznek. Jégverés, májusi fagy, árviz.

ezeknek leginkább a női nemhez tartozó része, hogy mindjárt kétségbe esnek, ha nem találunk két, vagy hány címet az ismerősök körében, akit ilyen szerencsekívánattal szerencsétlenítsenek. Mulattam nagyon. De csodálatos, végül mégis elszomorodtam. Eszembe jutott, hogy épen a mostani korunk az oka a babonában való mindig nagyobb hitnek, a vakszerencsébe vetett erős reménységnek, mert egy évtized keservei után más hit, más remény alig maradt különösen a megtépzott ifjúság szívében.

Sok-sok ábránd foszlott szerte — sok-sok jövőt szövögető gondolatterv ment fucsba, mert durva kezével belemarkolt a váratlan szerencsétlenség gorboma fogásába. Vakon, váratlanul jött a sok súlyos sorscsapás, hátha vakon, váratlanul jöhet a szerencse örömsugara is. És ez a hátha most a hátsó gondolat, amely magával ragad sok-sok százakat az egész világon.

Bd

ÖREG LEGÉNY GONDJA.

Öreg legény gondolata

Visszaszáll a Multba.

Milyen nyarak, anyás telek

Jártak hajdanába!

Elment néhány április-hét

S elkészült a Multba,

Gálya fecske fészékére szállt

S nem szívöltött panasz.

Nem volt gondja az Időnek.

Száraz ág is száz s száz

Virágot nyílt, gyümölcsöt termelt;

Csöstiül dült az áldás.

Meghajolt a kenyér botja

S zsák telt ezer-ezer.

Megkondult a hála hangja

S ment az Egig fel-fel.

Aranyfürtől roskadoztak

Thyrsusz venyigéi.

Gyerekekber, embergyerek

Gondja volt Nőé-i.

És ha jött az ősz fuvalma

S felkapta az avart,

Szemfödül területét rá

Téli fehér örömköket

Föstögető havat. —

Öregember teste lelke

Rámosolyg e Multra.

Boldog idők, selyem világ

Porló dívatjára.

Mikor csörgöszán röpiett

Urfit-dámát bábla.

Uram bocsá' . . . Öregek is

Beálltak a táncba.

Mikor még itt Száldát mondtak,

Oroszjánt — pszt! — Ökröt.

S a farsangon farsangoltak

Egyvégtében éjjel napot,

Négyet? — Debiz' . . . Ötöt!

Tudna szólni úylenekről

Még a Penelón is,

Ha ő ké'mét el nem horítja

A Hotel, a Módis.

Monadják: Tél is, átvatsás is

Fordíthat a séányán.

. . . Hogy lenne? ha visszahoznák

A farsangját, krimoninját,

S minden szép szokását!

Öreg legény gondja, bújja

Száll . . . száll . . . a Széltába

Sok szép napot, vig farsangot

Roptak akkortájba!

1927. február hó.

Különfélek.

— **A lévai katolikus kör közgyűlése.** A Katolikus Kör vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. Dódek János igazgató elnöki megnyitói beszédében rámutatott arra a hatalmas fellendülésre, melyet ujabban a kör életében tapasztalhatunk. A taglétszám is állandó emelkedést mutat fel. A jövő évi költségvetés és a múlt évi zárszámok letárgyalása után a közgyűlés a számvizsgáló bizottságnak és a pénztárnok-

nak köszönet nyilváníttá mellett a felmentvényt egyhanguan megszavazta. Ezután az igazgató jelentést tett a közgyűlésnek a kör színpad építéséről. E ismeréssel emlékezett meg a színpadépítő bizottság lelkes működéséről, mely lehetővé tette, hogy a kör elevenebb kultúreléteit éljen a jövőben. A közgyűlés a kör lelkes tagjainak, nevezetesen: Éder Kálmán bádogos, Botlka Rezső diszlet-festő, Agárdy Zsigmond asztalos, Zsicher József építőmesternek, továbbá Bakos Lajos gondnoknak valamint családjának hálás köszönetét fejezte ki a színpad építése és felszerelése körül teljesített áldozatkész közreműködésükért. A közgyűlés elismeréssel honorálta a vezetőségi akcióját, mellyel a kör épületét a fejlettebb társadalmi s testületi élet bivanalmainak megfelelően átalakítani megkezdették és a további tervek kivételére teljesen szabad kezet biztosított a vezetőségnek. A közgyűlés ezután kimondotta, hogy a kör műkedvelői gárdájának helyiséget bocsát rendelkezésre az épületben, majd Jónás Imre alsógyőrödi és Rónay János nagykálmai plébánosokat a kör érdekében kifejtett buzgó működésükért egyhangú lelkesedéssel örökös tiszteletbeli tagjává választotta meg. A közgyűlés elején az igazgató elparentálta a kör elhunyt elnökeit: Szakács Viktor plébánost, a kör alapítóját és diszelnökét: Báthy László esztergomi kanonokot pedig táviratban üdvözölte, végül rezeges tisztújítást tartottak.

— **Színlelőadás.** A helybeli Női Mária Kongregáció a Férfi Mária Kongregáció közreműködésével f. év április hó 3-án és 10-én színlelőadást rendez. Előadásra kerül: Melan — Lonszoni „J.irus leánya” c. 5 felvonásos, hatatos bibliai drámája. Részletes műsört lapunk jövő száma hozza.

— **Lévai Takarékbank R. T. március 11-én** órákor saját épülete tanácstermében tartja rendes évi közgyűlést.

— **„Az eladott menyasszony” Léván.** A járási közművelődési egyesület április 2-án, szombaton este a városi színházban a garamölgyi zeneegyesület közreműködésével előadja Smetana híres operáját, az „Elsodt menyasszonyt”, melynek női főszerepét egy neves prágai művésznő énekli.

— **Tanítógyűlés.** A levei járási tanítói kör f. hó 24-én tartotta meg havi értekezletét Nagyszállban, ahol a tanítószög csaknem a teljes számban megjelent. Az állomáson autó és kocsi várta az érkező tanítókat. A gyűlést Akács István főreigazgató tanító-alelnök nyitotta meg. Szép gyakorlati tanítást tartott Székely Jolán a polg. neveléstanból, Kömley László a történelemből, melynek végeztével paedagogiai vita és megbeszélés volt. A tanítások között és után Vida János hölvenyi tanító igen szép és kedves énekeket mutatott be 2-3 szövegben. Legvégül Csorba Győző lévai tanító a „Tanítói Gyógyalap” gyakorlati alkalmazásáról tartott utmutató előadást, mely után a hallgatóság egy kedélyes ebédre gyűlt össze a Fendt vendéglőben. A tanítói kör vezetősége ezúttal is hálás köszönetet mond a salóihölvenyi tantestületnek, valamint tulajdonosoknak, hogy az állomáson és az iskola helyiségben oly szíves fogadtatásban részesítették a tanítószöget.

— **Dr. Petrogall Oszkár** síremléke építésének előmunkálatai megindultak, s így felkérhetnek mindazok kik e célra gyűjteni szívesek voltak és azok akik adományokkal a még mutakozó hiányt csökkenteni kívánják szíveskedjenek a gyűjtőleveket és adományokat lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

— **Kultúrnap Csejkön.** A lévai tanterület tanítószöge f. hó 25-én, a csejkői áll. elemi népiskolában tanügyi értekezletet tartott. Jelen volt a tanítószög majdnem teljes számban. Gyakorlati tanítást tartott a beszédért. Gyakorlatból Poulen Irén, a honismeretből Ádám Ábrahám és a természettanból Pollak Zsófia tanítónő. Mind a három tanítás mintaszerű volt. Hulják Pál a rajzoktatásról értekezett. Munkája kiváló szaktudásra enged következtetni. Az értekezleten természetesen hozzászóltak a tanítás módszeréhez Jurek István, Stuller János, Polcsin János, Erdős Ignác, Hulják Pál stb.

— **Iparos Olvasó Kör felolvasó délutánját** minden vasárnap d. u. 1/4 órai kezdettel tartja. Ez a szép multu egyesület mindig lelkesen harcolt a kultúráért. Ez alkalommal csak elismeréssel írhatunk az Iparos Olvasó Kör felolvasó délutánjairól, ahol oly szeretettel terjesztik a műveltséget. Mult vasárnap *Kriek* Jenő a tanonc és kereskedelmi iskoláról tartott tartalmas előadást. Múltreható alkalossággal élesen megvilágította ezen iskolák nagy fontosságát. A hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a szép előadást és hálás elismeréssel adózott az előadónak. Közönségünk figyelmét felhívjuk e szép, ismeretterjesztő felolvasásokra, látogassák tömegesen, mert az Iparos Olvasó Kör felolvasó délutánjain nemcsak szórakozhatik, de tanulhat is az ember. — Ma délután *Beinrohu* D. szög nemzeti párt titkára olvassa fel tanulmányát az *Adókról és a vagyondézmáról*. A kör vezetősége nemcsak a kör tagjait, de mindenkit szívesen lát.

— **Evang. lelkesbektetés Bagonyan.** Hontmegyében a bagonyai evangélikus egyház a napokban iktatta be ünnepélyes keretek között állásába új lelkészét: Szilka Lászlót.

— **Teadélután.** A lévai izr. négyzet f. év április hó 3-án, délután fél 5 órai kezdettel tartja a Stránszky szállóban az idény utolsó teadélutánját, melyre az egész idényre szóló meghívóval meghívottakat, azok családtagjait és vendégeit is ezúttal tisztelettel hívja meg az egyet vezetősége. A zenét Koródy zenehara szolgáltatja. Teaközben Koródy néhány solót fog előadni.

— **A ösl. közt. munkások rokkant és nyugdíjgyesülete** helybeli választmányi bizottsága f. hó 12-én ülést tartott, melyen az elnök az elmúlt év eseményeit vázolta. Különösen kiemelte, hogy a tagok hátramaradtjai f. év április 1-től igényjogosultakká válnak a temetkezési segélyre, amely a bekövetkezett halál esetére még az nap kifizetendő lesz, még pedig 2000 kor. erejéig. Miután ezen intézmény nagy jótéteményt rejt, sokan, akik már törőlvöl voltak a tagok létszámából, újból beállottak fizető tagnak. Történt olyértelmű felszólalás, hogy sok elmaradt tag újból beállna, ha tudomása lenne ennek lehetőségéről. Ezekre nézve megnyugtatásul szolgáljon, hogy még belehet lépni, miután az egyesület emberbaráti alapokra van fektetve *Sinkovitz* pénztáros felvilágosítást adhat erről, amennyiben ott nyilván van tartva az esedékes összeg is. Továbbá kimondott, hogy ezúttal a tagsági díjak minden hó 1-ét követő első vasárnapon a kath. kör helyiségében fognak befizettni, még pedig az ellenőr jelenlétében.

— **Kulturstély.** A lévai izr. ifjúság Rónai Sándor és Heilbrann Samu kántor vezetése mellett folyó hó 19-én a Stránszky-féle nagyteremben táncmulatsággal egybekötött pürim-estélyt rendezett. A műsor kiemelkedő pontjai voltak a szebbnél-szebb zeneszámok Sikeresen működtek: Schvarcz Imre, Szilárd Miklós, Stern László. Az ünnepet szakszerűen művelták Lövinger Mose és Erdős Ignác. Nagy Artur és Heimann Icsi remekeltek zongora játékaikkal. A műsor után a fiatslág táncra perdült.

— **Választások.** A mult heti számban tévedésből azt írtuk, hogy kerületi választmányi tagjai közé *Krippe* Bohumil csendőrmestert beválasztották. Helyreigazitásként közöljük, hogy nem *Krippe* Bohumil, hanem *Krippel* Lajos választották be a ker. választmányi tagjai közé.

— **Munkásértekezlet Léván.** Kommunista kezdeményezésre mult vasárnap konferenciát tartottak Léván, amely a Stránszky szálló termében folyt le. A konferenciára hivatalos volt a kommunista és szociáldemokrata párt, a községek előjáróságai és gazdasági érdekképviseletek s a meghívó szerint a konferenciának napirendje a szlovenszkoji ipar csökkentése, a közigazgatási reform s hasonló súlyosabb jelentőségű ügyek voltak. Az előadó *Safranko* kommunista képviselő volt, akinek beszéde meglepetést keltett azok körében, akik nem politikai agitációt, hanem gazdasági érdeklő ügyek tárgyalását várták a konferenciától. *Safranko* képviselő az egységes

front érdekében mondott több mint egy óras beszédet Hangoztatta, hogy az egységes frontnak az osztályharc alapján kell állni, csak ilyen formában hajlandók azt támogatni. Éles bírálatot mondott a csehszlovák kormánypolitikáról s vissza ment egészen a köztársaság megalakulásáig. Szerinte a köztársaság államformáját a tőkés társadalmi rendszer javára alkották meg, mert a szociál demokráta, akik akkor hatalmas erő birtokában állottak, a lassu fejlődés alapjára helyezkedtek, ahelyett, hogy elhatározó erővel magukhoz ragadták volna a hatalmat és a köztársaságot a szocialista alapra építették volna fel. Amidőn *Safranko* a burzsoáziát kezdte szidni, *Szenes* szocialista kiküldött beszédtől, hogy a konferenciára a burzsoáziát is meghívták. *Safranko* ezután a kolonizáló politika bírálatába fogott. Azt mondta többek között, hogy a cseh burzsoázia megindította a harcot a gazdaságilag gyengébb szlovák és magyar tüke ellen, azért koncentrálták az ipart Csehszlovákia. A Garam- és Gömör völgyének ipara Szlovénországban a legjelentősebb, mely Magyarország felé gravitál, de a kormány nem tesz semmit, hogy utat nyisson neki természetes piaca felé. A közigazgatási reform kritikája során azt mondta, hogy Szlovénországban mindenkit el akarnak némitani. Több felszólalás után be- terjesztették és elfogadták a határozati javaslatot, melyben tiltakoznak a szlovénországi ipar csökkentése ellen, továbbá a telepítés és maradó birtokok ajándékozása, a gazdasági alkalmazottaknak a földreform során való kijátszása ellen. Tiltakoznak a gazdasági és kulturális háttérbe szorítás ellen. Állást foglal a konferencia a közigazgatás készülő reformjával szemben és követeli a betegesgélyzői választások elrendelését, ugyancsak az önkormányzati jog alapján Szlovénországban népszavazás elrendelését. Követeli a konferencia a magyarországi kommunista mozgalom miatt letartóztatott szabadonbocsátását s végül kimondták a lévai, újbányai és szelizi járások területére az egységes front megalakulását.

— **Orvosi hír.** Dr. Weisz Pál, Weisz Adolf polgártársunk fia a prágai német egyetemen orvosi diplomát nyert.

— **Kérelm.** Kérem azon uriembert, aki a szelizi purimestélyen fekete kalapját az én fekete kalappal cserélte, hogy azt azok kicserélése végett velem tudassa. Körjegyző Cata.

— **Tűzvész Óbarson.** Óbars községben nagy tűzvész pusztított. A tűz a legsebényebb lakóház negyedében ütött ki este 10 órakor s gyorsan terjedt tovább. Rövid idő leforgása alatt öt épület vált a lángok áldozatává. A közösgébeli tűzoltóknak Koszmály és Garamkelecsény tűzoltóság sietett segítségére, míg Óbars népe — a csendőrség jelentése szerint — tétlen közönségy szemlélte a veszedelmet, mely tekintettel arra, hogy egy-egy épületben több család lakott, sok embert döntött lejjebb. A tűzoltóság emberfeletti munkát végzett, míg a veszedelmet lokalizálni tudta. — Hatósági vélemény szerint a tűz vigyázatlanságból keletkezett.

— **Agyvérzésben meghalt egy asszony.** Csikkel Mária 50 éves nixbródi asszony a múlt héten déli 12 órakor sűtkérezett az udvaron. Egyszerre hirtelen rosszul lett, bement a szobájába és lefeküdt. Másfél óra múlva már halott volt. Halála oka agyvérzés.

— **Póruljárt tolvaj.** Ifj. Balog Béla lévai napszámos múlt hét egyik napján este 8 órakor besurrant *Perli József* sórnagykereskedő házába és az istállóban tartott 1 lószerszámot elloptott. Mikor éppen kiakart szökni a lopott dologgal, a kapu alatt észrevette, hogy a kapuban valaki áll. Visszament az udvarra a szomszéd kerítésére eldugta a lószerszámot, maga pedig elbújt. Másfél óra múlva, mikor már azt hitte, hogy tisztá a levegő, fogta a zsákmányát és elakart vele illanni. Azonban a szomszédok lefűltek Balogot és átadták a rendőrségnek. Kihallgatásakor bevallotta, hogy a napokban egyik Bati utcai házból egy tojó ludat lopott el és eladta egyik Barsi utcai lakosnak. A rendőrség az eljárást megindította ellene.

— **A budapesti tenyészállat kiállítására lévai és szelizi járásból 110-en jelentkeztek a gazdáink közül.** Ez a nagyszám fényes bizonyíték arra nézve, hogy a mi gazdáink, milyen fejlett gazdálkodást üznek. Csak az a kár, hogy a miniszterium nem adott határátlépési engedélyt az összeszedés számára s így 27-en indultak el *Beinrohr* Dező nemzeti párt titkára vezetésével a szép tanulmányi uton. Indokolatlan a csehszlovák miniszterium eljárása akkor, mikor Szerbia, nemcsak hogy mindenkinek ad utazási engedélyt a budapesti tenyészállatvásár megtekintésére, de még az olcsó vasúti jegyek kibocsátásával elő is mozdítja azt, hogy minél több polgár eredményes tapasztalatra tegyen szert.

— **Öngyilkos lett egy kisfiú Nagysallón.** *Szabó Lajos* 14 éves ismétlő iskolás gyerek szerdán reggel elment a templomba onnét pedig az iskolába, ahol szorgalmasan és figyelemmel hallgatta végig a tanítást. Iskola után mikor hazament, bement az istállóba. Csak mikor nagyon sokáig nem jött elő a fiú, kezdék keresni és megtalálták már holtan az istálló gerendájára felakasztva. Öngyilkossága oka ismeretlen.

— **Új tíz és huszkoronások.** A jövő hónapban új tíz és huszkoronások fognak forgalomba kerülni, amelyek a jelenleg forgalomban levőktől annyiban fognak különbözni, hogy a szlovák szövegben „államjegy“ „stavovka“ szó helyett „bankjegy“ „bankovka“ szó szerepel. Azonkívül az államcimerben a szlovák országcimer is helyet kap. A huszkoronások, amelyek hasonlóan április hónapban kerülnék ki, a mostaninál valamivel hosszabbak és keskenyebbek. Dr. Rasin képe réz-, *Stefanik* generális képe pedig egyszerű nyomásban került a bankjegyekre. A fehér keret a bal felé halvány vöröses és víznyomással „20“ számjegyet mutatnak. Érdekes megemlíteni, hogy az új banknótán a cseh „dvacet“ (deset) „korun“ után közvetlenül „Zwanzig Kronen“ (Zehn Kronen) német szöveg került.

— **Mozi.** A sziniszazon megszüntével a mozi április hó 3-tól kezdve megkezdte előadásait. A moziutaljonosnak nagyobb áldozatok árán sikerült előrangú filmeket biztosítani amit már maga a megnyitó előadás is bizonyít. A megnyitó előadására április 3-4-én Pompei vésznapi 1 rész, 5-6-án II. rész, 7-én Egy rivierai kaland, 9-10-én Az ártatlan Zuzsi, 17-18-án Moszkva 1910. 20-21-én A vörös vészjel, 23-24-én Az erdőszelvény, 26-án Egy szép kaland, 27-28-án Isten bölcsője és május 1-én Halálsokegy stb. E filmek legnagyobb része a világhírű „Ufa“ filmgyár remekművei

— **Elvitték a szentantali erdőhivatal pénztárát.** A szentantali állami erdőhivatalban a multkoriban betörők jártak, akik a hivatali vaspénztárt kivitték a közösgébe levő halastóhoz, ott falat kivágták és a benne levő huszonöt ezer koronát elvitték. Érdekes, hogy ugyanezen éjjel a királyhalmeci járási hivatal pénztárt hasonló módon hurcolták el, de a pénztárt nem sikerült fölfeszíteniük.

Dr. Sós László szülész-, nőorvos, operateur rendelőjét f. év március hó 1-től a Vojenská ul 2 sz (Boros féle) házba fidsz. helyezi át (Telefon 84)

Dr. Neuer Hedvig orvosnő kozmetikai és röntgen intézete. *Levice, Posta u. 6.* Bőrápolás, szeplők, pattanások, szemölcsök, anyajegyek, szőrök stb. eltávolítása.

Massage, villany, quarz kezelés

Röntgen diagnostika (belső betegségek megállapítása) és terapia. (betegségek gyógyítása.)

Dr. Feldmann Miksa orvos rendelőjét f. é. március 25-től Mártonffy u. 18. sz. alá helyezte át.

Selyem ingek minden színben Ké. 75.— Kemény gallér Ké. 5.— 2000 darab Tavasz kalap érkezett Ké. 45.—től **HOLZ-MANN**, Divatruházába.

— **Legújabb típusu „REMINGTON“** írógép 2400— koronáért kapható NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében Léván.

RÁDIÓ.

Mindenkit érdekel.

Evold Thielmann, a kitűnő német rádiószakutód, nemrég egy elmés cikket írt arról, hogy ki, miért szereti a rádiót? Foglalkozásról foglalkozásra halad és a rádióbarát rajongásával mindenütt megtalálja az okot, amiért mindenkinek, kivétel nélkül, szüksége van a rádióra. Ime, néhány példa:

A kereskedő elsősorban a kellendő és divatos árucikket látja benne. Amde már vége az aranjuzei szép napoknak, amikor a közönségre könnyűszerrel rá lehetett akármilyen silány portékát szólni. Hála a szaklapok felvilágosító cikkeinek és az amatőrök buzgalmának, ma a közönség nagyobb szakértő, mint a kereskedő és ezért, aki rádió cikkek eladásával foglalkozik, kénytelen igen alapos szaktanulmányokat folytatni, különben az első vevő előtt jóvátehetetlenül blamája magát. A kereskedő tehát mindenképp praktikus okokból kénytelen foglalkozni a rádióval.

A technikus mindenképp a még új, sok lehetőséget és meglepetést rejtő találmányok feltárása izgatja és ezért körülből kerülnek ki a legbuzgóbb amatőrök. A technikus csak másodsorban érdeklik a rádió közvetített előadások és ha sikerül készülékével elfogni egy távoli ország hangversenyét, vagy nem a muzsikában gyönyörködik, hanem siet kiszámítani, hogy milyen hullámhosszon kapcsolódott be és megállapítja rádiójának technikai tökéletességét.

A hivatalnok igen hálás rádióamatőr-anagy, aki élvezettel és örömmel hallgatja a Studiók műsorát Nagyréze azonban nem éri be ezzel, hanem siet helyez arra, hogy maga építse meg felvevőkészülékét is. A hivatal utáni szabad délután egyik legkedvesebb és leghasznosabb foglalkozásának tartja a felvevőgép szerkesztését és határtalanul boldog, ha családja és ismerősei csodálkozó elismeréssel állják körül a maga készített csodagépet.

Az urinő Csak akkor szereti a rádiót, ha kifogástalanul működik Irtózik a fűtől, zúgástól és ezért csak akkor teszi fejére a hallgatót, ha előbb valaki már biztosította, hogy a leadást élesen lehet hallani. Csak a műsor érdekli. A technikai részek iránt is elismeréssel adózik, de annak közelebbi megvizsgálásába nem bocsájtozik. Nagy szerepet játszik nála a készülék külalakja és a tetszetős külsejű rádiót szívesen helyezi el lakásában Kissé zavarja, hogy a fejhallgató szétborzolja frizuráját és ezért inkább a hangszóró hive, különösen még azért is, mert a hangszóró segítségével közvetített táncmuzsikára nagyszerűen lehet táncolni. Ez a tánczene és a divattudósítások igen sok lelkes nőbarátot szereztek a rádióknak.

A művész A művész boldogan üdvözlí azt a rendkívüli lehetőséget, amelyet a rádió a művészi érvényesülésnek nyújt. Hiszen egy a szinpad, mint a hangversenyterem művészei olyan óriási közönség elé vihetik produkciójukat, amilyenről ezelőtt nem is álmodhattak. Az erkölcsi sikeren felül új kereseti lehetőséget is hozott nekik a rádió. Erthető tehát, ha már merő hálából is szívesen beállítják lakásukba a rádiót. Hiszen így minden este legalább egy tucat rádió szereplő kollégájukról mondhatnak lesújtó kritikát, ami szintén nem utolsó élvezet.

A tanuló. A jövő Edisonjai és Marconijai büszke önérettel készítik el gépeiket, melyeket természetesen tökéletesebbeknek tartanak a Telefonken legragyóbb apparátusainál is Kis ujjukban van a rádiótechnika minden titka és trükkje és egymás közötti beszélgetésük során egyhangulag megegyeznek abban, hogy ők lennének hivatva egy mintarádiógyár megalapításával az eddigi dilettánsokat a helyes rádiókészítésre megtanítani.

A munkás. Alig van foglalkozási ág, mely több rádióbarátot produkálna, mint a munkásság. A képzettebb munkások között

igen sok a tanulni vágyó elem és ezek sietnek kihasználni a rádió által nyújtott olcsó kulturális örömeiket. A legtöbbjük természetesen maga gyártja készülékét és így közülük kerülnek ki a legideálisabb rádióbarátok, akik nemcsak a műsorban gyönyörködnek, hanem ugyanolyan élvezettel merülnek a technikai részletek izgató labirintusában is.

Ewald Theilmann e szellemes megállapításait látjuk megvalósítva ma már nálunk is. Eltekintve attól, hogy a rádió leggyorsabban közvetíti a napi, sport, tőzsde- és a többi híreket, tökéletes művészi produkciókat, zenét, éneket a világ olyan kiváló művészeitől, akiktől e produkciókat a távolság, anyagi és más okok miatt sohasem élvezhetjük volna — s gondoljunk arra is, hogy hány ember él pl. hőzivataros, zimankós vagy esős időben néha hetekig elvágva a társadalmától, mint jelent az ilyen helyzetben a rádió, amikor kinnt sűvít a hideg szél s bent a barátságos melegben felcsendül a legszebb opera ária.

Vagy mit jelent a rádió aggok, betegék és gyengék számára, akiknek eltereli a figyelmét a betegség kínzó gondolataitól s ezzel a gyógyulást is elősegíti.

Es a gyermekek . . . Ki mesél a ma elkínzott idegzett emberei közül a gyermekeknek . . .

Hogy várják az apróságok a délutánt s jön a mese a rádió, mint egy himesszárnyú pillangó és repíti magával a gyermekek fantáziáját, szépre jóra tanítva a kicsinyeket. S a fiataloknak cigányzene, tánczene . . . a kutató elmének tudományos előadás . . . s az idegenbe szakadt embernek az édesbus hazai muzsika, édes anyanyelv . . . mint a mesebeli tündér, mindent elhoz a szelek szárnyán a rádió.

Színház.

A lévai színiévad a befejezés előtt áll. A színtársulat sok szép estét, meleg örömet szerzett a közönségnek, mely sajnos, az idén nem honorálta a kellő mértékben a színtársulat működését Bizonyára a hátralevő pár este a leglelkesebb pártolás jegyében fog lezajlani, hiszen a műsor a legjobban van összeállítva.

Múlt szombaton és vasárnap az „Asszonykám” operett volt műsoron. Kisigényű munka, melynek emléke gyorsan illanó. Előadása azonban kedves és sikerült volt, így mindenki jól érezte magát a színházban és sokat tapasztalt Kovács Katónak, aki igazán elemében volt Csupa napsugaras ragyogás áradt be föle. Horváth Böske, Balázs kitűnő erősségei voltak az előadásnak. Vágó és Bellák törlőmestert eredeti vidéki figurákat személyesített meg derűt keltő kedves torzítással. Cserényi Adél, Marossy, Reményi kitűnően egészítették ki az együttét.

Hétfőn Molnár Ferenc szellemes új darabja, „Játék a kastélyban” került előadásra. Egyik másik kritikusa a Vörös malom premiéréjével alkalmával azt a megállapítást tette, hogy Molnár kiírta magát, visszaesett. Az író azóta már megcáfolta ezeket a kritikásokat. Ez a munkája is csupa lobogó szellem és ötlet. Ujszerűsége különösen megtapja a figyelmet. Fényes sikere volt, annál is inkább, mert előadása is a legjobbak közül való volt, kiállítás pedig előkei hatást tett. A pompás dialógusok természetes simasággal perregtek a szereplők ajkán, ami a jó szöveg-tudásra vallott. Justh Gyula fölülényes színpadi készséggel, művészi intuícióval játszotta a főszerepet s egyben irányította az előadás lendületét, mely semmi kívánni valót sem hagyott hátra — a közönségen kívül. A triász, melynek szellemi vezére Justh volt, nagyszerűen egészítette ki Farkas Pali és Bókay. Szívvél, lélekkel és jó érzékkel varázsoolták a közönséget a tiszta hatást keltő illúzióba. Az egyetlen női szerepet Kollár Mária vette helyenként ösztönös megérzéssel. Pataký, Ungvári aknázták ki szépen szerepének kínálkozó lehetőségeit. Némethy egy urasági inas jó portréját adta. A közönség meglepő ovációban részesítette a szereplőket.

Kedden a Mikszáth novellából készült „Akácfavirág” daljátékot mutatták be. A Fráter Lóránt munkájú darab valóban olyan

fehér, finom, könnyed és illatos, mint az akácfavirág, mely édessé teszi a magyar levegőt. A darab ismert melódiai szívet simogató színtársulat Szabó Gizit és Balázs ajkáról. Vágó meleg szívű mikszáthi alak volt. Farkas minden tulsz nélkül jól tudott hatni. Az egyes jelenetek pompás magyar zsánerképek gyanánt kapcsolódtak össze, amiben a többi szereplők készségének is tekintélyes része van.

Szerdán Leher egyik legszebb operettje, a „Farsquita” ment szép siker kíséretében. Kovács Kató kellemes hangú cigánylány a címszerepben, Balázs rutinos játéka és szépen előadott énekei megadták az előadás sikerét. Bellák sokszínű humora, Horváth Böske hatást keltő graciozitása, Vágó keresetben egyszerűségű alakítása kiemelkedett a csupa lendület operettből, melyet Fischer Károly dirigált az öt jellemző készséggel.

Csütörtökön egy francia vígjáték „Uram csak egymás után” volt soron, melyben Erdődy Lili, Kollár Mária Révész Ilonka, Justh és Farkas arattak tapsos sikert.

Pénteken este pedig „Csuda Mihály szerencséje” került előadásra, szépen gördülő előadásban. Bellák adta a tempót és gyújtogatta a vidámság rakétáit. A falusi zsidó alakját ezer találó színnel festette meg Horváth Böske, Szabó Gizit, Cserényi Adél és Vágó játszották a főszerepeket lelkes kedvvel. Vége hossza nem volt a tetszést jelentő tapsoknak.

Pár este csupán és a közönség egy évig nélkülözni fogja a kedves, meleg és vidám színházi estéket.

A színtársulat heti műsora.

Ma vasárnap délután 1/4 órai kezdettel előadják Uray Dezső 3 felvonásos operettjét, az *Asszonykám*. Este Zerkovitz operettje, *Muzsikus Ferkó* megy. — Hétfőn Weber Csítri-je, vígjáték. — Kedden: *Vigyázat! Női szakasz*. Bohózat. — Szerdán: *Kiss és Kiss* c. operett újdonság, Bellák, Balázs, Kovács Kató és Horváth Böske jutalomjátéka.

Just Gyula, Farkas Pali, Vágó Arthur és Pataký Miklós tisztelettel kéri a n. é. közönséget, hogy akiket idő hiányában személyesen fel nem kereshettek látogatásukkal, a hétfőn 29-én tartandó jutalomjátékukon (a *Csítri*) őket megtisztelni szíveskedjenek.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1927. március hó 20-tól, — március hó 27-ig.

Születés.

Drevehá Kálmán Sínkovič Margit leány Margit, Zsuzsanna, Ibolya — Agg Bálint Pomothy Gizella f. Zoltán, Bálint — Brucker Julia f. István. — Rácz Jenő Freund Elza f. György. — Hudec József Jókai Mária f. Lajos.

Halálozás.

Sofa János 60 éves. — Tauber Sámuel 68 éves. — Stadler Márkne Schweiger Ilona 48 éves. — Sujansky József 25 éves. — özv. Navarra Antalné Némők Katalin 85 éves.

Gabonáarak :

	Levice, 1927. március hó 26-án
Buza	— 100 kgr. 228 — 230 kor.
Rozs	— — — 190 "
Árpa	— — — 125 — 135 .
Zab	— — — 165 .
Kukorica uj	— — — 135 — 140 .
Bab	— — — 105 — 110 .
Lóheremag	— — — 1400 — 1800 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyel Népbank Levice, jelentése.

	március 19-én:	március 26-án:
100 pengő	— — — 580 —	591 —
100 osztrák schilling	— — — 476 —	476 —
1 angol font	— — — 163-70	164 —
1 amerikai dollár	— — — 33-40	33-40
100 svájci frank	— — — 647 —	649 10
100 francia frank	— — — 132 —	132 —
100 líra	— — — 154 —	154 —
100 német márka	— — — 803 —	800 —
100 dinár	— — — 59 —	59 —
100 lei	— — — 20 —	21-80

3504/1927. sz.

Levice város bírájától.

Köszönet nyilvánítás.

Balog Manoné urad, szül. Spitz Sári Dr. Rajman József levicei közigazgató helyettes útján 100 koronát küldött be címre a város szegényei részére. Midőn az összeg át-vételét nyugtatom, köszönetemet fejezem ki a nemes szívű adományozónak mindazon szegények nevében, kik az adományban részesültek.

Levice, 1927. március 25.

Jasenák
városbíró.

HIRDETMÉNY.

Közírá tesszük, hogy az eddig a kath. körben lévő „levicei járási ipartársulat” iroda. helyiségét 1927. március 20.ától kezdve **Simor János** utca 6. szám alá (Pachinger féle házba) helyeztük át.

Hivatalos órák ezen időtől kezdve egész 1927. évi április hó 30-áig a vidéki tagok részére — kivéve vasár- és ünnepnapot — minden nap déli 12 órától d. u. 1 óráig, — a helybeli tagok részére pedig hétfő, szerda és pénteki napokon d. u. 5 órától 8 óráig és vasár- és ünnepnap délelőtt 11 től 12 óráig tartatnak — 1927. május elsejétől azonban további intézkedésig minden hétfő—szerda—csütörtök és szombati napokon délután 2 órától 6 óráig tartatnak meg.

Sürgős esetek azonban bármely napon, úgy délelőtt, mint délután elintéztést nyernek.

Levice, 1927. március 10

Tóth Antal,
titkár.Szabó László,
elnök.

Léva város munkaközp. hivatalának közleményei :

Munkát keresnek :

22 földmunkás, 6 géplakatos, 3 asztalos, 1 kártyos, 2 cipész, 9 kőműves, 3 szobafestő, 1 kereskedőtanonc, 1 boltiszolga, 1 háziszolga.

Munkát kapnak :

2 gazdaságicséled, 1 aratógazda 15 párral, 1 kovács, 1 csizmadia, 2 bognár, 3 szakács.

Císló 840—1926. Exek.

Licitácnyó oznam.

Podpisany vyslaný súdny exekútor týmto na známost dáva, že následkom výroku parkanského okresného súdu číslo E. 1187—1926. k dobru exekventa Fray János utódi Bolček Testvérek zastupovaného pravotárom Dr. Tarnai Vojtechom v Parkani oproti exekvovanému následkom uhrad-zvacej exekúcie, nariadenej do výšky 724 Kc. — hal. požiadavky na kapitále a prísil, na movitostné obzobalovanému zhabané a na 1200 Kc. — hal. odhadnuté vyrokom parkanského okresného súdu čís. E. 1187—1926. licitácia sa nariadila. Táto aj do výšky pohľadávky predoslych alebo superce-vestrujdích — nakolko by títo zákonného záložného práva boli obsiahli — na byte obzobalované v obci Bart s lehotou o 1/4 9 hodine dopol. dna 2 aprila 1927. sa bude odbyvať, keďže sudobne zhabané 6 q pšenici a iné movitosti najviac slabujujemo pri platení hotovými, v páde potreby aj pod odhadnou cenou budú vypredané.

Vyzývajú sa všetci, ktorí z kúpnej ceny dražobných movitostí nároky majú na zasopokjencie pred pohľadávku, ezekventa, že — nakolko by sa pre nich exekvovanie prv bolo stalo a to z exekúciej zápisnice nevyistú — aby zahlásenie svojej prednosti do zaviatku dražby u podpisného exekúora vybavit nezameškali.

Zákonná lehotá sa odo dna po vyvesení oznamu na tabule súdu počíta.

Dané v Parkani, dna 12 marca 1927.

GABRIEL RAGÁLYI
súdny exekútor.

Használt hálószoba butor eladó.
Cím a kiadóban. 410

Diszcserjek : Weigelia, Forsythia, Deutzia, Aranyeső. szegélynek való Buxus kapható. Továbbá 60—100 cm. magas erdei fenyőfák áprilisi szállítására előjegyzést elfogadok Darabja 5 — Ké. TAUBINGER ÁRPÁDNE Kiskereskény, Léva mellett. 298

Műlepe és természetes tiszta méz kapható SINGER IZIDOR fűszerüzletében Levice. 300

Modell, mell-, fénykép után és min-dennemű arcképek festését vállalja: OKRUHLICZA akad. festőművész-tanár Levice. 414

Egy külön bejáratú bútorozott szo-ba azonnal kiadó László u. 5. 386

Modern ujonnan épült Kereszt utca 4 számú ház eladó Vétel ese-tén beköltözhető. Bővebbet: AGÁRDY ZSIG MONDNÁL Levice, Kereszt-utca 4. 370

Egy összecsukható gyermek-kocsi eladó. Cim a kiadóban. 384

Egy kisebbszerű Wertheim szekrény megvételre kerestetik. Cim a kiadóba. 389

„Ratopax“ a méregmentes patkány, egér irtószert már Lévan kapható! Vezérképviselet Slovenskóra és Rusinskóra: SMOGROVICS ÁRPÁD gyógy szertára Léva, Fótér. Visszonteladóknaak eredeti gyári áron.

Novabánán 7ik számú ház eladó. Vétel esetén rögtön be-költözhető. Érdeklődni lehet Novabánán 3-ik számú házban. 342

Prágai sonkák és élő dunai ha-lakra előjegyzéseket a husvétii ünnepekre elfogadok. — LÁCHY Levice. 359

Jó házból való fiu tanoncnak felvé-tetik, TAKÁCS MIHÁLY festőnél Levice, Szepesi-utca 11 352

Fahordók mindenféle nagyságban kaphatók a PHÖNIX szappangyárban. 371

Több darab föld a Szt. János-hegyen eladó. Bővebbet LUTOVSZKY KÁLMÁNNÁL Levice Kopai utca 10. 358

Azonnal beköltözhető 2 szobás lakás nagy gyümölcsös kerttel ki-adó. Cim a kiadóban. 367

Háztelek szabad kézből eladó Csepregi utca 16 400

Zselizen a Fő utcában forgalmas he-lyen egy szép nagy üzlet-helyiség, egy konyha egy nagy szoba esetleg 2 szoba is lehet, azonnal bérbbe adandó. Bővebbet: DOBROVITZKY papirkereskedés-ben, Zselizen. 399

Butorozott szoba külön bejáratú egy vagy két urnak ki-adó Káka 36. 406

Eladó jó karban levő kerékpár Kálnai utca 14. 396

Háztelek eladó Szegényház mögött. Érdeklődni lehet: Kákai út 3. sz. 403

Eladó 4 mázsa takarmány répa. Zöld kert u. 3. 395

Pensióvilla Vihnyefürdőn eladó, bérbeadó, vagy Pest-melletti házzal elcsereíthető HUSZÁR, Bu-dapest, Murányi u'ca 1. 411

1494 □ öl tehermentes szülő Kereszthegyen és Koháry u. 75. alatt lévő ház szabadkézből eladó. Érdeklődni az örökösöknél Koháry u. 75. alatt lehet. 388

Egy vadonat új kerékpár eladó JOZSEFCSEK vendéglőben. 391

Remek állású uri ruhák, a legpraktikusabb újszerű drezdai szabás után készülnek
NIKISCHERNÉL
LADÁNYI UTCA 2. SZ.

HUSVÉTI TOJÁSOK!

Cukorkák! Fűszer

és csemegeárúk!

Aszalt szilva 1 kg. 5 Kč.

Likőrök, Cognacok

előnyös árban kaphatók

KUGLER-nél

LEVICE, Petőfi-u.

Husvétii ünnepekre élő

HALRA előjegyzéseket

m á r e l f o g a d o k !

Párisi kalap modellek, női- és férfi fehérenemű,

valamint harisnyák, kesztyűk, nagy választékban s meglepően olcsó árak mellett szerezhető be

Fehér Soma divatüzletében Levicén.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Ladányi és Jókai-utca sarkán levő hentesárú üzletemben I-a minőségű

MARHA HÚS ÉS BORJÚ HÚS

állandóan kapható. A n. é. közönség szives HULLEY JÁNOS pártfogását továbbra is kérve, tisztelettel: hentes és mészáros.

Eladó új ház, mely áll szoba, konyha és folyosóból. Cim a kiadóban. 392

Művészeti felvételeket,
Fénykép nagyításokat,
kifault fényképekről szép új képeket.

Porcellánba égelett fényképeket.

Amateur lemezekről nagyításokat minden méretben.

Este villanyfelvételeket
és minden e szakmába vágó munkákat készít — fűtött mű-teremben — borult időben is

ifj. LAUFER BÉLA

FÉNYKÉPÉSZ

POSTA U. 10.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű fogyasztó közön-séget, hogy a MUNK ADOLF tulajdonát képező **Lévan,** Rákóczi u. 2. szám alatt levő

PÉKSÉGÉT

átvettem, a hol úgy fehé-rsüteményt mint fehér és roz-skenyeret készíteni fogok.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, teljes tisztelettel

Fityka Dániel, pékmester.

Fordson

FORD

Lincoln

személy- és teherautomobilokat, traktorokat ekekkel stb. szállít

KNAPP DÁVID

Ford, Fordson, Lincoln **autorizált képviselője**

TELEFON 33.

LEVICE

TELEFON 33.

Automobilok, traktorok ekekkel tartalékrészek stb. állandóan raktáron!

Autorizált képviselő.

Autorizált képviselő.

NORTON

leveshető kutakat rendelés után azonnal készít, szivattyukat vízvezetéküket szerel és javít;
Vasrácsok, kapuk, lépcsők és sűrűcsok készítése eredeti Németországi mintáim után;
Mérlegeket, súlyokat, varrógépeket szakszerűen javít;
 Mindenemű **törött aczél, öntöttvas és alumínium** géprészeket **heggeszt** — Heggeszteni vidékre is megy:

Tulassay József utóda **VARADY GYULA**
 mű- géplakatos és puskaműves
LÉVA, LÁSZLÓ UTCA 14. SZ.

Egy ügyes fiút tanulónak felveszek.

ÉRTESETÉS.

A mélyen tisztelt vásárló közönség szíves tudomására adom, hogy az **EREDETI és VILÁGHIRŰ**

„PEKAREK TEA“

üzletemben kapható
 Ezen tea állandó használatára megkíméli a háziasszonyokat azon sok kellemetlenségtől, amelyek az eddigi be nem vált teák okoztak. Midőn nagyon ajánlom, hogy egy kísérletet tegyenek, vagyok szolgálatukra

LACHKY ELEK

fűszer és csemegekereskedő Levice
 Telefon 88.

Alapított
 1902.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é közönséget, hogy ezentúl **esti villanyfelvételek,** u m. menyasszonyi, családi, gyermek és csoport, valamint fénykép nagyítások a legtekélyesebb kiviteiben, bármelyik órában és állandóan fűtött műteremben készülnek.

A nagyérdemű közönségnek a **legtekélyesebb igényeit kielégítve,** maradok kiváló tisztelettel

NAGY ARTHUR

modern FOTO-műhely
 Kálvinudvar II emelet

Felső-Szecsén 1 szoba, 1/2 konyha, kamra és istállóból álló ház szabadkézből eladó, azonnal beköltözhető. Bővebbet: **MESTER ISTVANNÁL** Felső Szecsén 390

Sel Pesach árukat **KUGLERNÁL** kaphat Léván külön erre a célra szolgáló helyiségben kiszolgálva. **GEL PESACH** ugorka, Nyitrai Hekscherei ellátva. Boróka, szilvórium! 402

NAGY HUSVÉTI VÁSÁR!**KERN TESTVÉREK**

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedésében

ALAPÍTOTT 1881 **LEVICE-LÉVA.** TELEFON SZÁM 14

Legjobb fűszer- és csemegeárúk!

Friss felvágottak, uradalmi teavaj, liptói csemege juhtúró, ementali, grojer, trappista, roquefort, romateur és egyéb csemegeajtok

Friss nyers és főtt prágai HUSVÉTI SONKÁK.

Olasz és francia szardíniák kelettengeri és göngyölt heringek, lazac, pisztráng és egyéb **CSEMEGE KÜLÖNLEGESSEGEK**

Vénaarancs, boszniai szilva, déli gyümölcsök, befőttek, jamek, zöldborsó stb. Karlsbadi tortalapok, süőpor, pudingpor, citromad, vanília csokoládé kakaó, tisztított dió, akácméz, mák, mogyoró, mandola, mazsola és **az összes fűszerárúk a legolcsóbb árban.**

Husvéti tojások, nyulak, bárányok, tojásfestékek.

Husvéti dessert oukorka különlegességek.

Cognac és likőrök különlegességek, csemege és gyógyborok

A nagyhéten friss élő balatoni és dunai halak

(Előlegzéseket már most kérjük.)

Vasaruk és konyhafelszerelési cikkek.

Konyhaedények, modern háztartási cikkek. — Kerti és mezőgazdasági szerszámok. Vízvezetési és **villamossági szerelési anyagok, műszaki cikkek.**

KERÉKPÁROK — alkatrészek és gumik. **FÉNYKÉPÉSZETI cikkek.**

RADIO CENTRAL! - AUTO ÁLLOMÁS!

Tekintse meg husvéti kiállításunkat.

Ha tájékozva akar lenni a legmodernebb divatcikkek felől **akkor keresse fel**

GERTLER FÜLÖP divatáru üzletét, **LÉVÁN.**

ALLANDÓ NAGY RAKTÁR:

Női ruhákban, Blusok, Gyermek és Bakis ruhák, Jumperek, kötött kabátok, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyártmányú férfi fehérnemű, nyakkendők és nagy raktár férfi PESCHL kalapokban — Bébé kolengyek minden minőségben

Szolid és pontos kiszolgálás!

Sofför vizsgák április hó 1.-én kezdődnek.
 Jelentkezni lehet még: **Levicen, Mártonffi utca 5. sz. alatt.**

Miért az AUSTIN a traktorok kiralya ?

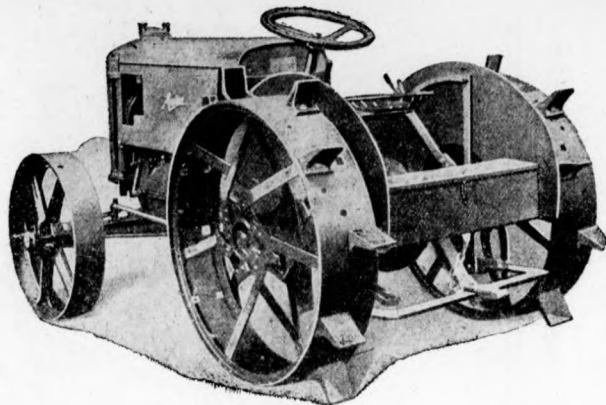
MERT:

felszánt egy óra alatt
1 m. holdat

fogyaszt m. holdankint
6.1 kg. petroléumot

fogyaszt m. holdankint
0.20 kg. kenőolajat

középkötött talajon
8" mély szántásnál.

VEZÉRKÉPVISELET
„UNION“
MŰSZAKI és GÉPKERESKEDELMI
TÁRSASÁG

BRATISLAVA
Kolbenpalota
Carlton szálló mellett
Fiók: LEVICE.

Ideiglenes iroda: Városi szálló 10.

Legolcsóbb
bevásárlási forrás ékszerben

Steiner Testvérek Levice

MÜLLER HÁZ. BAŤA céggel szembe

Saját műhely: Mártonffy u. 9.

VILÁGHIRŰ

LEGUJABB TÍPUSU

„REMINGTON“ írógép

2400.— koronáért kapható

NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében Léván.

VILÁGHIRŰ

Igy fiatalít
és szépít a

Corall-crème
Corall-puder
Corall-szappan

Kapható Léván:
Pick Endre drogériában.

Műhely athelyezés.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség becses tudomására adni,
hogy 1910 óta fennálló

szabó műhelyemet

Petőfi utca 8 sz. alól Ladányi
utca 31. szám alá saját házamba
helyeztem át.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy
n. é. megbízóimnak a legkényesebb
izlését is kielégíthessem. — Mérték
vétel végett készséggel házhoz megyek

Kiváló tisztelettel

ÁBRAHAM PÁL

FÉRFI SZABÓ

Lépor és robbantószer áruda!
BAROSKA, Levice, Kálnai u. 5. sz.
mechanikus és puskaműves.

Varrógépek, kerékpárok,
Vadászgyerekek, vadászati
cikkék, gramofonok
lemezek nagy választék-
ban, előnyös fizetési fel-
tételek mellett!

Szakszerű javító műhely!

Az egyes darabok megfelelő vesztéttel készülnek.

Halló!

Építetőknek igen fontos!

Halló!

Cementáru és műkögyár

Klein Ármin Velká Kalnica—Nagykálna

GYÁRT:

Különféle cementáruk:

Cementfedélcserép hó és vízmentes, üreges betónkockák 30 cm.
és 10 cm. vastag, ház és kerítésfal építésére, vízmedencék, kádak,
keményfedlapok, kútfedlapok, döngölt és szab. drótbetétes betón-
csövek, kútyűrűk, vasbetonkutak, vályuk korlátok, cementlapok,
beton és terazzóburkolatok, kerítés és kapuoszlopok.

II. Műkő áruk:

Lépcsőfokok csiszolva és szemcsézve;
lábozatlemezek
baluszteroszlopok, sírkövek és sírkeretek.
Teljes sírboltokra terv szerint külön árajánlattal szolgálók
Elsőrendű mész és portlandcement állandóan raktáron.

Lerakat: Porgesz Árpád fatelepe Levice
(vasut mellett)

ahol az áru meztekinthető és megrendelhető.

Az egyes darabok megfelelő vesztéttel készülnek.

ÉRTESÍTÉS.

Az eddigi jóhírnévnek örvendő LISZTÁRUDÁMAT
a mai naptól kezdve

vegyes kereskedéssel
bővittem ki.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve

Rózsza és sárga burgonya
állandóan bármily mennyi-
ségben raktáron.

tisztelettel

GRAPKA MIHÁLY

Liszt nagykereskedő.